

P O N U D B A

na osnovi Poziva k oddaji ponudbe, št.: 020-1/2004 z dne: 12. januar 2004

PREDMET JAVNEGA NAROČILA:

**Program vključevanja zainteresiranih javnosti
v pripravo Nacionalnega programa varstva okolja**

Naročnik:

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
Dunajska 48
1000 Ljubljana

Ponudnik:

modra
komunikacije in moderiranje d.o.o.
communication and facilitation

Modra, Komunikacije in moderiranje d.o.o.
Topol pri Medvodah 19
1215 Medvode

P O N U D B A

PREDMET JAVNEGA NAROČILA:

**Program vključevanja zainteresiranih javnosti
v pripravo Nacionalnega programa varstva okolja**

VSEBINA

Obrazec ponudbe z okvirnim predračunom (izpolnjen)	1
Priloga 1a: Projektna naloga	7
Priloga 1b: Predračun.....	16
Priloga 2: Reference ponudnika in zunanjih sodelavcev	18

Vzorec pogodbe

Projektna naloga

Program vključevanja zainteresiranih javnosti
v pripravo Nacionalnega programa varstva okolja

A. Metodologija

I. faza:	Oblikovanje podrobnega procesnega načrta sodelovanja zainteresiranih javnosti
	- načela in izhodišča - cilji sodelovanja zainteresiranih javnosti - identifikacija ciljnih skupin - komunikacijska orodja in elementi - terminski plan
II. faza:	Izvedba programa sodelovanja zainteresiranih javnosti
	- opis izvedbe - opredelitev delitve nalog
III. faza:	Vrednotenje uspešnosti procesa
	- sprotno spremljanje in vrednotenje uspešnosti - zaključno vrednotenje
IV. faza:	Priprava priporočil
	- oblikovanje in preverjanje priporočil - priprava osnutka priročnika za načrtovanje in vodenje podobnih procesov v okviru MOPE

I. faza:

Oblikovanje podrobnega procesnega načrta sodelovanja zainteresiranih javnosti

Podrobnejši načrt bo izdelan na osnovi naslednje zasnove:

1.1. Načela in izhodišča

1.1.1. Uvod

Odpiranje postopkov odločanja za sodelovanje in udeležbo javnosti je nezadržen socialno-političen proces. Odpiranje postopkov prispeva k transparentnosti delovanja oblasti, demokratizaciji družbe in ustvarjanju odgovorne, kritične javnosti.

Sodelovanje javnosti v postopkih odločanja:

- ♦ zagotavlja dodano vrednost v vseh elementih odločevalskega procesa zaradi sodelovanja zainteresirane, kritične in strokovne javnosti;
- ♦ prispeva k pravični in nepristrani delitvi socialnih, gospodarskih in okoljskih koristi in bremen v družbi;
- ♦ vzpostavlja orodje za integriranje okoljskih vsebin v druge sektorje oblasti;
- ♦ zagotavlja mehanizem za upravljanje dejanskih in potencialnih socialnih konfliktov.

Optimalen proces sodelovanja v določenem postopku odločanja je smotrni oziroma uspešen v primeru, ko je sam oblikovan tako, da lahko sodelujoči tvorno prispevajo k oblikovanju procesnih parametrov, njegovih vsebin in rezultatov samega procesa.

Na občni ravni ima ideja družbenega sodelovanja tri elemente:

- ♦ sodelovanje je vodeno z javno prepoznanimi pravili in postopki, katere sodelujoči sprejemajo in spoštujejo kot pravilno urejanje njihovega ravnanja;
- ♦ sodelovanje vključuje idejo o poštenih, nepristranskih (»fair«) pogojih sodelovanja; ti pogoji vključujejo idejo recipročnosti – vsi sodelujoči, ki sprejemajo in spoštujejo pravila sodelovanja, imajo določeno mero pripravnih koristi;
- ♦ ideja sodelovanja zahteva idejo racionalne prednosti ali dobrega za vsakega udeleženca; ta ideja dobrega določa vsebino pričakovanega dosežka s strani udeleženca (posameznika, družine, združenja, vlade, itd.) z vidika njihovega stališča.

I.1.2. Načela sodelovanja javnosti

V postopkih odločanja, ki predvidevajo sodelovanje javnosti, je potrebno spoštovati naslednja načela:

Načelo <i>pravočasnosti</i> :	Pravočasno obveščanje javnosti (strokovne, zainteresirane ali prizadete javnosti) in zagotovljen razumen čas za sodelovanje (pregled gradiv, priprava pripomb,...)
Načelo <i>odprtosti</i> :	Možnost posredovanja pripomb in predlogov
Načelo <i>dostopnosti</i> :	Dostopnost gradiv in strokovnih podlag, uporabljenih v pripravi odločitev
Načelo <i>odzivnosti</i> :	Obveščanje sodelujočih o razlogih za upoštevanje ali neupoštevanje njihovih pripomb in predlogov
Načelo <i>prosojnosti</i> :	Proces mora zagotavljati transparentnost na ravni določitve polja, ki je odprto za spremembe, (scoping), postopkov (jasna pravila) in sodelovanja (objava pripomb in predlogov vseh udeležencev)

I.1.3. Izhodišča načrta sodelovanja javnosti

Minimalne zahteve sodelovanja javnosti vključujejo:

- ♦ učinkovito obveščanje o procesu in njegovih vsebinah,
- ♦ jasne postopke sodelovanja,
- ♦ znan terminski načrt in
- ♦ upoštevanje rezultatov iz sodelovanja javnosti.

Pri oblikovanju načrta sodelovanja javnosti je potrebno upoštevati vsa načela in (vsaj) minimalne zahteve, tako da dosežemo pričakovani rezultat.

I.1.4. Elementi procesa

Na osnovi kriterije dobre prakse, ki so bili izdelani v procesu priprav na sprejem Aarhuške konvencije, so bili za sestanek z NVO 23. 12. 2003 izdelani naslednji elementi procesa, kot vodilo za vključevanje javnosti:

1. PROCESNI NAČRT. Načrt priprave NPVO in sodelovanja javnosti, ki bo vseboval terminske roke faz priprave, oblike in cilje sodelovanja v različnih fazah bo javno objavljen. Predhodno bo opravljeno posvetovanje o predlogu procesa z nevladnimi organizacijami. Proces bo objavljen na spletni strani in sproti ažuriran z novimi vsebinami.
2. IZHODIŠČA IN FORMALNI OKVIRJI. Javno bodo predstavljena izhodišča in formalni okvirji za pripravo NPVO. Te predstavitve bodo tako v funkciji pojasnjevanja zamejitev vsebin kot tudi izobraževanja in ozaveščanja zainteresiranih javnosti.
3. PRIPOMBE IN OBRAVNAVE. Vse zainteresirane stranke bodo imele pravico podajanja pripomb in sodelovanja v vseh relevantnih delih procesa. Vse prispеле pripombe bodo preučene, javno objavljene in nanje bodo pripravljene odgovori. Celoviti zapisniki vseh javnih obravnav v procesu bodo javno objavljeni.
4. NEODVISNO MODERIRANJE. Zagotovljeno bo moderiranje procesa s strani usposobljenih neodvisnih profesionalcev.
5. VREDNOTENJE. Ob zaključku vladne procedure bo proces predmet vrednotenja, ki bo vsebovalo presoje udeležencev procesa iz vseh sektorjev.

1.2. Cilji programa sodelovanja zainteresiranih javnosti

Sam proces sodelovanja zainteresiranih javnosti v postopku priprave NPVO je namenjen doseganju naslednjih ciljev:

- zagotavljanje transparentnosti postopka
- zagotavljanje boljše informiranosti o politiki varstva okolja v EU in Sloveniji
- doseganje boljše informiranosti o vsebinah predloga NPVO
- pridobivanje dodatnih argumentov, stališč in informacij, ki jih prinašajo udeleženci v procesu bo prispevalo h kakovostnejšemu dokumentu
- zagotavljanje večje podpore za izvajanje NPVO

Poleg teh splošnih ciljev sodelovanja javnosti pa bo imel program za NPVO značaj pilotskega projekta – primera "dobre prakse":

- služil bo za razvijanje in preizkus ustrezne metodologije vključevanja javnosti v procese načrtovanja politike varstva okolja v okviru MOPE v obdobju tik pred ratifikacijo Aarhuške konvencije v Sloveniji
- metodologija in priporočila za sodelovanje javnosti, ki bodo temeljila na izvedenem programu bodo imela tudi možnost uporabe v drugih delih ministrstva (npr. prostor, energija) in drugih resorjih Vlade RS, kar je skladno s procesom reforme državne uprave in procesom dialoga Vlada-NVO

- dosežena bo tudi višja stopnja ozaveščenosti in motivacije odgovornih uslužbencev znotraj MOPE o pomenu in postopkih sodelovanja javnosti.

I.3. Identifikacija zaniteresiranih ciljnih skupin

Glede na njihov interes pri varstvu okolja lahko evidentiramo 4 primarne ciljne skupine zaniteresiranih javnosti:

- gospodarstvo: Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtna zbornica Slovenije, Zbornica gospodarskih javnih služb itd.
- lokalne skupnosti: njihova združenja (Skupnost občin Slovenije, Združenje slovenskih občin, Zveza slovenskih občin), mestne občine
- nevladne organizacije: okolje in naravovarstvene organizacije, potrošniške in zdravstvene organizacije, stanovska združenja oz. društva
- strokovna javnost: inštituti, univerze, svetovalna podjetja

I.4. Komunikacijska orodja

Orodja	enostransko informiranje	interaktivno komuniciranje
Spletna podpora		
- spletna podstran	✓	
- interaktivni grafični vodič po procesu	✓	
- objava dokumentov v razpravi	✓	
- orodje za posredovanje pripomb		✓
- pregled prispelih pripomb...	✓	✓
- spletni forum		✓
Dogodki		
- predstavitve z moderirano diskusijo	✓	✓
- delavnice		✓
Neposredna pošta		
- priloga biltenu Okolje & prostor	✓	
Medijska podpora		
- bilten Okolje & prostor: rubrika	✓	
- objave v tedenskih e-novicah Umanotera	✓	
- tiskovne konference	✓	

I.4.1. Spletna podpora

Informacijsko središče z glavino komunikacije bo navezano na spletno podstran. Podstran bo oblikovana v okviru strani MOPE, vendar z lastno grafično podobo in bo podpirala proces z naslednjimi elementi:

- interaktivni grafični vodič po procesu: proces sodelovanja javnosti bo predstavljen grafično (glej osnutek I.5. Terminski plan) in bo sproti omogočal povezave na vse relevantne dokumente, poročila, objave dogodkov
- objava dokumentov v razpravi: objavljen bo pregledni seznam vseh dokumentov, ki bodo nastali v okviru procesa priprave NPVO in bodo namenjeni javni razpravi, z jasnimi roki in navodili za posredovanje pripomb

- orodje za posredovanje pripomb: pripravljen bo obrazec za standardizirano posredovanje pripomb, ki bo deloval on-line na spletni strani in ga bo možno tudi shraniti kot .doc datoteko in posredovati po e-pošti
- pregled prispelih pripomb: po zaključku roka za posredovanje pripomb bo javno objavljen celotni arhiv prispelih pripomb in poročil dogodkov.
- spletni forum: moderirani forum bo omogočal neformalno izmenjavo mnenj vseh zainteresiranih o vsebinah povezanih z NPVO in njegovo pripravo
- novice: aktualna poročila o dogajanju v procesu, najave dogodkov
- prijava zainteresiranih: omogočena bo prijava k aktivnemu obveščanju o novostih na spletni strani in v procesu

I.4.2. Dogodki

V okviru procesa so predvidene tri vrste javnih dogodkov, ki bodo tudi vsi namenjeni motiviranju zainteresiranih javnosti za sodelovanje v procesu:

- a. v zgodnejši fazi priprave dokumenta, kjer bodo še odprte alternative bo organiziranih 5 javnih predstavitev ciljev in indikatorjev:
  - 4. poglavje: Klimatske spremembe
  - 4. poglavje: Narava in biotska raznovrstnost
  - 4. poglavje: Kakovost življenja (okolje in zdravje)
  - 4. poglavje: Odpadki, raba naravnih virov in industrijsko onesnaževanje
  - 7. poglavje: Izobraževanje, osveščanje in sodelovanje javnosti
 Enodnevni dogodki bodo sestavljeni iz informativnih predstavitev pripravljenih gradiv in predlogov ter moderiranih diskusij z udeleženci. Tako bodo služili informiranju in ozaveščanju zainteresiranih skupin o izhodiščih (evropskih in državnih dokumentih) in predlaganih ciljih, kot tudi njihovem preverjanju in spodbujanju izmenjave mnenj.
- b. javna predstavitev in razprava ob osnutku NPVO bo enodnevni dogodek, kjer bo po uvodnih predstavitvah omogočeno posredovanje pripomb po posameznih sklopih dokumenta.
- c. posebna poldnevna moderirana delavnica bo namenjena problematiki izvajanja NPVO (vključno s spremljanjem in vrednotenjem). Udeleženci bodo evidentirali potencialne nevarnosti in ovire za izvajanje ter predlagali dodatne ukrepe za bolj uspešno izvedbo programa in doseganja ciljev.

I.4.3. Neposredna pošta

Pripravljena bo posebna priloga biltenu Okolje & prostor (februar 2004), ki bo predstavila strukturo dokumenta, predvsem pa proces sodelovanja javnosti in povabila zainteresirane k aktivnemu sodelovanju. Z listo 1.500 naslovnikov biltena lahko zagotovimo ustrezno neposredno informiranje vseh zainteresiranih skupin javnosti, evidentiramo neposredno zainteresirane in predstavimo različne oblike informiranja in sodelovanja (predvsem opozorimo na spletno podstran in dogodke).

Priloga na 4 A4 2-barvnih straneh bo oblikovana v enotni grafični podobi procesa in bo vsebovala:

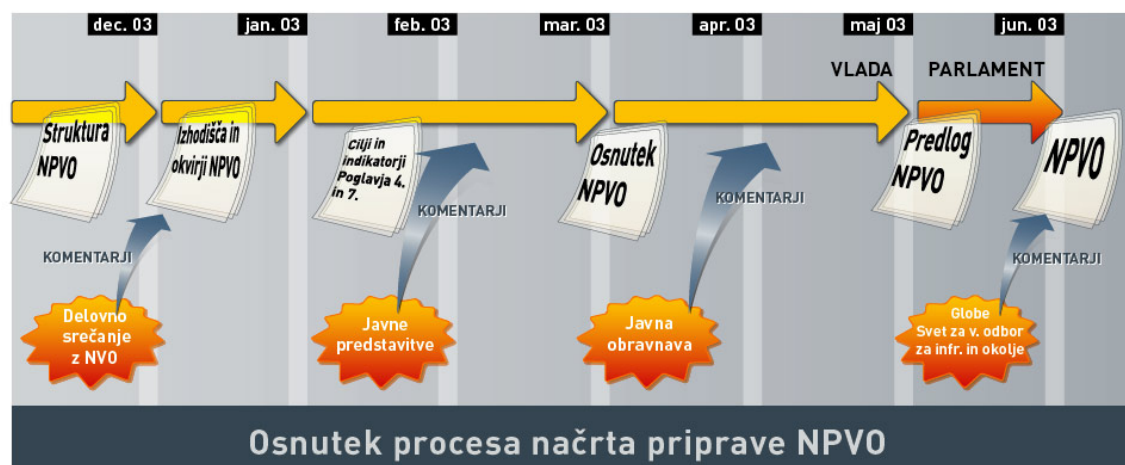
- izhodišča in podlage za NPVO
- vsebinsko strukturo dokumenta in cilje
- predstavitev programa sodelovanja javnosti
- grafični vodič po procesu

I.4.4. Medijska podpora

- bilten Okolje & prostor: rubrika
V biltenu Okolje & prostor bo za čas trajanja procesa priprave NPVO vzpostavljena redna rubrika za poročanje o dogajanju.
- objave v tedenskih e-novicah Umanotera:
elektronske novice nudijo priložnost za brezplačno najavljanje dogodkov v koledarju in za kratka poročila o dogodkih med novicami (Slovenija)
- tiskovne konference:
za obveščanje širše javnosti o procesu priprave NPVO in procesa sodelovanja javnosti bodo v dogovorom z naročnikom organizirane tiskovne konference (morda v navezavi na druge vsebine ali samostojno) v treh fazah procesa:
  - začetek procesa, ob izidu posebne priloge (konec februarja)
  - javna predstavitev osnutka NPVO (april)
  - predstavitev rezultatov sodelovanja javnosti, priporočil in priročnika (junij)

I.5. Terminski plan procesa sodelovanja javnosti

FEBRUAR 2004	<ul style="list-style-type: none"> • postavitve spletne podstrani • priloga biltenu Okolje & prostor z vabilom k sodelovanju, predstavitvijo izhodišč in formalnih okvirjev NPVO ter predstavitvijo procesa sodelovanja javnosti • javne predstavitve in obravnava ciljev in indikatorjev za 7. poglavje in sklope 4. poglavja: <ul style="list-style-type: none"> - klimatske spremembe - narava in biotska raznovrstnost - kakovost življenja (okolje in zdravje) - odpadki, raba naravnih virov in industrijsko onesnaževanje • pričetek zbiranja pripomb na izhodišča, cilje in indikatorje
MAREC 2004	<ul style="list-style-type: none"> • zbiranje pripomb na izhodišča, cilje in indikatorje
APRIL 2004	<ul style="list-style-type: none"> • javna predstavitev osnutka NPVO z moderirano razpravo • delavnica na temo izvajanja NPVO • medresorsko usklajevanje • zbiranje pripomb na osnutek NPVO
MAJ 2004	<ul style="list-style-type: none"> • zbiranje pripomb na osnutek NPVO
JUNIJ 2004	<ul style="list-style-type: none"> • sprejem Predloga NPVO na Vladi RS • začetek parlamentarne procedure sprejema NPVO

Kot sestavni del priprav na izvedbo programa bo izvedena interna poldnevna delavnica z nosilci posameznih poglavij. Njen namen bo informiranje o ciljnih, namenu in oblikah procesa sodelovanja javnosti pri NPVO, ter preverjanje predlaganih postopkov.

II. faza:

Izvedba programa sodelovanja zainteresiranih javnosti

Izvedba programa sodelovanja javnosti bo sledila dokončno sprejetemu programu, ki bo usklajen med naročnikom (MOPE) in izvajalcem (Modra d.o.o.).

Pri izvajanju bo pomembna organizacijska struktura programa in delitev nalog, ki bo iz nje izhajala. Predlagamo naslednjo strukturo:

Izvajalec (Modra d.o.o.)	Naročnik (MOPE)
<i>Vodja projekta:</i> (predstavnica po pogodbi) Vida Ogorelec Wagner	<i>Vodja projekta:</i> (predstavnica po pogodbi) Milena Janežič
<i>Projektna skupina:</i> (reference v prilogi 2) - Vida Ogorelec Wagner, vodja projekta, načrtovanje procesa in moderiranje - Albin Keuc, strokovni sodelavec za sodelovanje javnosti - Ozren Škondić, strokovni sodelavec za grafično in spletno podporo procesu	<i>Projektna skupina:</i> - Milena Janežič - mag. Inga Turk - Primož Hafner - ....
<i>Odgovornost za izvedbo:</i> - koordinacija izvedbe - oblikovanje spletne podstrani, izdelava orodij za podajanje pripomb in foruma - priprava oz. koordinacija vsebin za spletno podstran - priprava procesnih načrtov, moderiranje vseh javnih dogodkov in priprava poročil - procesno svetovanje za javne dogodke - uredništvo arhiva pripomb in spletnega foruma - priprava vsebine, oblikovanje in tisk tematske priloge v biltenu Okolje&prostor - sodelovanje pri organizaciji tiskovnih konferenc - priprava novic za bilten Okolje&prostor in e-novice Umanotera	<i>Odgovornost za izvedbo:</i> - usklajevanje s programom priprave NPVO - postavitve podstrani na spletni strani MOPE in vodenje sistema za upravljanje z vsebinami (CMS) - izvedba javnih dogodkov (zagotovitev ustrezne zastopanosti MOPE, pošiljanje vabil, najem prostorov in tehnične opreme, razmnoževanje gradiv) - izvedba tiskovnih konferenc po dogovoru - uskladitev izida februarske številke biltena Okolje&prostor z izidom posebne priloge - zbiranje prispelih pripomb v posameznih fazah in posredovanje odgovornim nosilcem - zagotavljanje, da bodo vse prispele pripombe preučene, javno objavljenje in nanje pripravljene odgovori v določenih časovnih rokih

III. faza: **Vrednotenje uspešnosti procesa**

III.1. Sprotno spremljanje in vrednotenje uspešnosti

Glede na pilotski značaj procesa bo spremljanje in vrednotenje uspešnosti izjemnega pomena. Vsi javni dogodki bodo sproti ovrednoteni z vprašalniki.

Druge oblike sprotnega spremljanja in ocenjevanja procesa bodo temeljile na statistiki in kakovosti odzivov: prijav za aktivno informiranje, pripomb, udeležbi na spletnem forumu itd.

III.2. Zaključno vrednotenje

Ob zaključku procesa priprave NPVO v okviru MOPE bo izvedena analiza procesa na osnovi rezultatov sprotnega vrednotenja, intervjujev s ključnimi udeleženci in tematsko delavnico. Namen tematske delavnice bo po metodi Action Centered Learning pregledati uspešnost procesa, pridobljene izkušnje in oblikovati priporočila za izboljšave v prihodnjih procesih. Predlagamo udeležbo fokus skupine (značilni predstavniki zaniteresiranih javnosti in naročnika).

IV. faza: **Priprava priporočil**

Kot zaključno dejanje projekta bo izdelan priročnik za načrtovanje, vodenje in vrednotenje procesov sodelovanja javnosti v okviru MOPE. Priročnik bo predvidoma vseboval:

- temeljna izhodišča in načela sodelovanja javnosti,
- praktične napotke po posameznih fazah (načrtovanje, izvedba in vrednotenje),
- predstavitve orodij za interaktivno komunikacijo
- priporočila (na osnovi analize)
- uporabne primere iz tujine.

Predvideni obseg bo 20-30 strani formata A4, v okviru projekta bo izdelanih 10 izvodov za interno uporabo.

Priročnik bomo predstavili v okviru poldnevne delavnice, ki bo namenjena odgovornim osebam iz MOPE, ki se pri svojem delu srečujejo s potrebo po sodelovanju javnosti v procesih priprave različnih programskih dokumentov.

2. Terminski načrt

Naloge	feb	mar	apr	maj	jun
I. faza: Oblikovanje podrobnega procesnega načrta sodelovanja zainteresiranih javnosti					
- priprava predloga s strani izvajalca	X				
- uskladitev z naročnikom in potrditev programa	X				
- poldnevna delavnica z nosilci poglavij	X				
II. faza: Izvedba programa sodelovanja zainteresiranih javnosti					
- postavitve spletne podstrani	X				
- uredništvo arhiva pripomb		X		X	X
- moderiranje spletnega foruma		X	X	X	X
- priloga biltenu Okolje & prostor	X				
- tiskovna konferenca	X				
- priprava prispevkov za O&P in e-novice Umanotera		X	X	X	X
- javne predstavitve in obravnava ciljev in indikatorjev	X				
- zbiranje pripomb na izhodišča, cilje in indikatorje	X	X			
- javna predstavitev osnutka NPVO z moderirano razpravo			X		
- tiskovna konferenca			X		
- delavnica na temo izvajanja NPVO			X		
- zbiranje pripomb na osnutek NPVO			X	X	
- sprejem predloga NPVO na Vladi RS					X
III. faza: Vrednotenje uspešnosti procesa					
- sprotno spremljanje in vrednotenje uspešnosti	X	X	X	X	
- zaključno vrednotenje				X	X
- delavnica s fokus skupino					X
IV. faza: Priprava priporočil					
- priprava priročnika s priporočili		X	X	X	X
- izvedba predstavitvene delavnice					X
- tiskovna konferenca					X

PRILOGA 2:

Reference ponudnika in zunanjih sodelavcev

Utemeljitev sposobnosti ponudnika za izvedbo projekta

Vida Ogorelec Wagner se procesom sodelovanja javnosti pri odločanju posveča profesionalno od leta 2000, ko je v okviru Umanotere, Slovenske fundacije za trajnostni razvoj vodila projekt Usposabljanje za moderiranje kot predpogoj za razvoj participatorne demokracije v Sloveniji. V zadnjih treh letih je vodila, načrtovala in moderirala vrsto procesov sodelovanja javnosti na nacionalni in lokalni ravni (npr. prostorska zasnova Mestne občine Ljubljana, krajinska zasnova Volčji potok, razvojni načrt občine Ilirska Bistrica, proces Pobude za prihodnost NVO in proces priprav na Nacionalno konferenco *Vzpostavimo sodelovanje*), pa tudi na mednarodni konferenci Implementation Conference v Johannesburgu. Kot prva v Sloveniji je leta 2002 pridobila mednarodni certifikat CPF (Certified Professional Facilitator). Je aktivna članica mednarodnih združenj (International Association of Facilitators; International Association for Public Participation) in Društva moderatorjev Slovenije

Albin Keuc ... aktivist in publicist, je v preteklih letih aktivno sodeloval pri večini projektov na temo sodelovanja javnosti v okoljskih zadevah v Sloveniji. Kot strokovnjak sodeluje z različnimi mednarodnimi organizacijami na tematiki dostopnosti podatkov in sodelovanja javnosti v postopkih odločanja v okoljskih zadevah. V letih 2001 in 2002 je pri Umanoteri izvedel celovito analizo dejanske prakse omogočanja sodelovanja javnosti s strani upravnih organov v postopkih presoje vplivov na okolje. S pomočjo participativnih metod je pripravil celovita priporočila vladi za izboljšanje stanja. S podobnim pristopom in po naročilu Umanotere je v letu 2002 pripravil predlog sistema akreditacije za posvetovalno vlogo nevladnih organizacij, ki je bil posredovan MOPE. V letu 2003 je za REC Ljubljana pripravil celovit izobraževalni modul za sodelovanje javnosti v postopku strateške presoje vplivov na okolje in ga preizkusil na delavnici za nevladne organizacije. Za istega naročnika je z uporabo analitične metode določanja deležnikov v letu 2003 pripravil predlog ključnih deležnikov za implementacijo Sporazuma o porečju reke Save. Je avtor več člankov in publikacij na temo trajnostnega razvoja in sodelovanja javnosti v procesih odločanja.

Ozren Škondić. Od novembra 1999 do oktobra 2003 je bil kot kreativni direktor zaposlen na spletni agenciji Parsek (Parsek d.o.o., www.parsek.si) kjer sem vodil tim interaktivnih oblikovalcev. V tem obdobju je sodeloval in vodil oblikovalsko – izvedbeni del projektov za široko paleto visoko profiliranih naročnikov kot so Luka Koper, Renault Slovenija, Peugeot Slovenija, Loreal Slovenija, Mitsubishi Heavy Industries, Moderna galerija Ljubljana. Oktobra 2003 je skupaj z partnerjem Martinom Bricljem ustanovil oblikovalski studio Code.Sign, kjer opravlja funkcijo kreativnega direktorja. Novembra 2003 je izdelal grafični vodič po procesu sodelovanja Vlada-NVO za priložnostno brošuro za nacionalno konferenco *Vzpostavimo sodelovanje*, 17.12.03

Vida Ogorelec Wagner

Izbor referenčnih del s področja načrtovanja in moderiranja skupinskih procesov
(zadnji 2 leti)

št.	naziv naloge / kratek opis del	naročnik	leto izvedbe
1.	3. okoljski forum, moderiranje pripravljalnega sestanka in foruma	PIC, MOPE	2003
2.	Priprava in moderiranje 12 regijskih delavnic <i>Vzpostavimo sodelovanje</i> o sodelovanju vlada-nevladne organizacije	SVEZ, Mede European Consultancy	2003
3.	Vodenje projekta, oblikovanje procesa in moderiranje Pobude za prihodnost nevladnih organizacij: 12 dogodkov v procesu priprav na nacionalno konferenco <i>Vzpostavimo sodelovanje</i>	Trust for the Civil Society in Central and Eastern Europe	2003
4.	Moderiranje komunikacijskih usposabljanj <i>Natura 2000</i>	Kline & Partner, MOPE	2003
5.	Oblikovanje procesnega načrta in moderiranje posveta <i>Vloga odjemalcev pri odpiranju trga z zemeljskim plinom</i>	Eco Consulting, GZS	2003
6.	Oblikovanje procesnega načrta in moderiranje dveh delavnic <i>Nadgradnja sistema ravnanja z odpadnimi olji</i>	Imos Geateh, MOPE	2003
7.	Oblikovanje procesnega načrta in moderiranje dveh delavnic sodelovanja javnosti v okviru priprave <i>Krajinske zasnove Volčji potok</i>	Občina Domžale	2003
8.	<i>Implementation Conference for Sustainable Development, Johannesburg</i> , sodelovanje v mednarodni moderatorski ekipi za moderiranje priprave akcijskih programov partnerskih pobud	The Stakeholder Forum for Our Common Future, UK	2002
9.	<i>Priprava poročila Republike Slovenije o trajnostnem razvoju ob 10-letnici konference ZN o okolju in razvoju (National Assessment)</i> priprava procesnega načrta, izvedba in moderiranje petih delavnic in priprava poročila	MOP, Britanska ambasada	2002

Albin Keuc*Izbor referenčnih del s področja sodelovanja javnosti pri odločanju*

št.	naziv naloge / kratek opis del	naročnik	leto izvedbe
1.	»Nacionalni implementacijski plan za Stockholmsko konvencijo«, priprava strokovnih podlag za področje izobraževanja, obveščanja, sodelovanja in usposabljanja	Ministrstvo za zdravje, Urad RS za kemikalije	2003
2.	»Izobraževalni modul za sodelovanje javnosti pri strateških presojah vplivov na okolje«, priprava in izvedba modula, usposabljanje NVO za sodelovanje v postopku SPVO	REC Ljubljana	2003
3.	»Analiza deležnikov in predlog za sodelovanje ključnih deležnikov v procesu implementacije multilateralnega Sporazuma o porečju reke Save«, priprava in izvedba	REC Ljubljana	2003
4.	»'Partnerstvo za okolje', analiza izvajanja programa sodelovanja med MOPE in NVO«, priprava in izvedba	PIC Ljubljana	2003
5.	»PRTR vs. EPER«, priprava in izvedba delavnice na temo dostopnosti podatkov in sodelovanja javnosti na temo emisij v okolje	REC Ljubljana	2003
6.	»Sodelovanje javnosti in ravnanje z odpadki«, priprava in izvedba prezentacije	ICSD, IJS	2002
7.	»Sistem akreditacije za posvetovalno vlogo nevladnih organizacij«, sodelovanje v projektu, priprava strokovnega gradiva in predloga sistema akreditacije	Umanotera	2002
8.	»Vsebina protokola o registrih izpustov in prenosov onesnaževal: dostop do informacij in sodelovanje javnosti«, zamisel, priprava in izvedba serije delavnic v Sloveniji, Hrvaški, Albaniji in Makedoniji	REC Budimpešta	2002
9.	Projekt »Sodelovanje javnosti v postopkih presoje vplivov na okolje« v Sloveniji, priprava, analiza in izvedba	Umanotera	2001-2002
10.	Sodelovanje v pogajalski delovni skupini NVO za pripravo Protokola o registrih izpustov in prenosov onesnaževal k Aarhuski konvenciji, sodelovanje	European ECO Forum	2001-2002

Ozren Skondić*Izbor referenčnih del s področja grafične in spletne podpode*

št.	naziv naloge / kratek opis del	naročnik	leto izvedbe
1.	Oblikovanje brošure »Za prihodnost nevladnih organizacij v Sloveniji«	Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij - CNVOS	2003
2.	Oblikovanje interaktivnega vodiča po procesu sodelovanja med Vlado RS in slovenskimi NVO	Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij - CNVOS	2003
3.	Oblikovanje in izvedba spletnih strani umetniškega projekta AVBIA – <i>Assotiation of Victims of biocmemical Attacks</i> www.avbia.org	Kulturno društvo Code.EP	2003
4.	Oblikovanje spletnih strani »Moderna galerija Ljubljana« www.mg-lj.si	Moderna galerija	2003
5.	Oblikovanje spletnih strani »Renault Slovenija« www.renault.si	Renault Slovenija	2002
6.	Oblikovanje spletnih strani »Peugeot Slovenia« www.peugeot.si	Peugeot Slovenia	2002
7.	Oblikovanje spletnih strani za predsedniško kampanjo predsednika Slovenije Janeza Drnovška www.drnovsek.si (stran ni več aktivna)	Organizacijski odbor za kandidaturo Janeza Drnovška	2002
8.	Oblikovanje spletnih strani »Mitsubishi Heavy Industries – Prague« www.mhie-prague.com	Mitsubishi Heavy Industries – Prague Office	2002
9.	Oblikovanje spletnih strani spletne agencije Parsek www.parsek.si	Parsek d.o.o.	2002